

Onko luokkakoon pienentäminen ainoa

Opettajat tuntevat olevan yksimielisiä siitä, että kun luokkien oppilasmäärät lasketaan enintään 20:een, opetuksen ongelmat ratkeavat. Onko luokkakoon pienentämien ainoa ratkaisu?

Uskon omien kokemusteni ja koulutus-/valmennustyöni kautta, että pieni luokkakoko ei takaa opetuksen laatua. Väitän, että yhteistoiminnallisen oppimisen (YTO) ja johtamisen (YTJ) filosofia on vaihtoehtoinen avain monien ongelmien ratkaisuun. Opetuksen laatuun vaikuttaa oppilaiden määrän ja laadun lisäksi opettajan taidot ohjata ryhmää. Taitava opettaja saa oppilaat toimimaan ja opiskelemaan itseohjau-

tuissa ryhmissä isossakin luokassa. Hän motivoi oppilaat, hän ohjaa heidät tuntemaan itsensä ja oman tapansa oppia. Mitä enemmän oppijat ottavat vastuuta omasta ja toisten oppimisesta vaihtuvissa pienryhmissä, sitä vähäisempi merkitys luokan ryhmäkoolla on.

ratkaisu?

KUVA: Antero Aaltonen

Voisiko oppilasmäärä nostaa palkkaa?

On fakta, että resurssit ovat tulevaisuudessa niukat. Siksi on uskallettava etsiä myös vaihtoehtoja perusopetusryhmien pienentämiseksi, joka on kallis ratkaisu. Nykyisin luokan koko ei vaikuta opettajan palkkaukseen. Voisiko opettajalle maksaa palkkaa oppilasmäärän perusteella? Peruspalkan saisi

opettamalla esim. 20-22 oppilaan ryhmää. Jokainen lisäoppilas toisi lisäystä opettajan palkkaan. Opettajat päättäisivät yhdessä rehtorin kanssa kyvyilleen ja taidoilleen sopivan luokkakoon.

Ehdotan, että luokkakokojen pienentämiseen sijaan määrärahat suunnattaisiin esim. TVA:n kautta suurempien luokkien opettajille ja samanaikaisopettajien palkkaukseen. Opettajien ammattitaito kehittyisi kollegiaalisen reflektion

TEKSTI: Asko Leppilampi, johdon ja henkilöstön valmentaja, opettajankouluttaja vuodesta 1975

myötä, opetuksen taso nousisi ja oppilaat oppisivat entistä paremmin sosiaalisia taitoja. Suurta opetusryhmää menestyksellä ohjaavan opettajan palkka nousisi merkittävästi, kuten osaajalle kuuluukin. Ratkaisu helpottaisi edessä olevaa opettajapulaa.

Työtavoilla suurempi merkitys opetuksessa kuin luokkakoolla

Suurta ryhmää opetetaan ja kasvatetaan toisella tavalla kuin pientä. Oppilaiden on otettava enemmän vastuuta paitsi omasta, myös muiden käytöksestä ja oppimisesta. Tässä opettajia auttaa yhteistoiminnallisen oppimisen ja johtamisen filosofia ja pedagogiset käytänteet. Parhaimmillaan tämä toteutuu kouluissa silloin, kun opettajat opettavat toisiaan opettamaan ja oppilaat oppimaan. Tällöin tie kohti yhteisöllistä, vuorovaikutteista, itseohjautuvaa, aidosti omaa toimintaansa arvioivaa, hyvät sosiaaliset taidot omaavaa opettajakuntaa ja oppilasjoukkoa on auki. Koska kyse on melkoisesta johtamis- ja opetuskuulttuurin muutoksesta, kannattanee rehtorien ja opettajien täydennyskoulutuksen painopisteitä, sisältöjä ja menetelmiä arvioida uudelleen. Olisiko tässä aineksia nostaa Suomen koululaitos tulevaisuudessa jälleen maailman ykköseksi?